

Viorel MARDARE (7 octombrie 1981 - 9 martie 2019) – cineast și regizor moldovean. A absolvit Facultatea de Jurnalism și Științe ale Comunicării din cadrul Universității de Stat din Republica Moldova în 2004 și Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice din Chișinău, specializarea Regie Film, în anul 2008. A devenit cunoscut atât în țară, cât și în străinătate datorită unor clipuri de promovare a Republicii Moldova, cum ar fi „Go on. Fruits from Moldova” ori „#BeOurGuest”, prin care a adus un plus de originalitate în arta filmului publicistic. În anii 2012-2013 a fost coprezentator al emisiunii „Ministerul Adevărului” la Jurnal TV. S-a manifestat, de asemenea, ca autor de editoriale, cronici de presă și pamflete, majoritatea lor postate pe blogul lui personal ori pe pagina sa de Facebook, în care a luat în derâdere societatea din Republica Moldova cu tarele și falsele ei valori.

Viorel Mardare (Posmotrel)

AȘA , ERAU TIMPURILE

Antologie și note de Dorin Onofrei

R o t o n d a
CARTIER

face la anul”. Acest „la anul” s-ar putea să nu vină niciodată. Și nu-i vorba doar de proiecte mari, grandioase, planuri de viitor, e vorba de chestii mici, să spui cuiva te iubesc, să spui mulțumesc.

Mulțumescul spus la timpul potrivit este una dintre lecțiile pe care le-am învățat de la această boală.

Într-o zi, Sergiu Prodan mi-a zis un lucru foarte prețios, că „nu trebuie să vrei să nu mori, trebuie să vrei să trăiești”. Și cred că acesta este cel mai important lucru care trebuie gândit permanent. Trebuie să vrei să trăiești.

Idei preluate de VIP Magazin din emisiunea Iubește viața la TV8

9 martie 2019

Cuprins

Acum scriu despre asta pe blog	5
De ce nu-s Vip, de ce nu-s VIP... ..	83
Pentru că am Fesbuc	155
Am pășit cu dreptul. Mulțumesc! Toate cele bune!	199

CARTIER

Editura Cartier, SRL, str. București, nr. 68, Chișinău, MD2012.

Tel.: fax: 022 20 34 91, tel.: 022 24 01 95. E-mail: vanzari@cartier.md

Editura Codex 2000, SRL, Strada Toamnei, nr. 24, sectorul 2, București.

Tel.: fax: 210 80 51. E-mail: codex@cartier.ro

cartier.ro

cartier.md

Cărțile CARTIER pot fi procurate online pe cartier.ro & cartier.md

și în toate librăriile bune din România și Republica Moldova.

Cartier eBooks pot fi procurate pe iBooks și pe cartier.ro & cartier.md

LIBRĂRIILE CARTIER

Librăria din Centru, bd. Ștefan cel Mare, nr. 126, Chișinău.

Tel./fax: 022 21 42 03. E-mail: librariadincentru@cartier.md

Librăria din Hol, str. București, nr. 68, Chișinău.

Tel./fax: 022 24 10 00. E-mail: librariadinhol@cartier.md

Librăria online, cartier.ro

Tel.: 0785 199 823. E-mail: codex@cartier.ro

Librăria online, cartier.md

Tel.: 068 555 579. E-mail: vanzari@cartier.md

Comenzi CARTEA PRIN POȘTĂ

CODEX 2000, Str. Toamnei, nr. 24, sectorul 2, 020712 București, România

Tel./fax: (021) 210 80 51. E-mail: codex@cartier.ro

Plata se face prin ramburs, la primirea coletului.

Colecția *Rotonda* este coordonată de Em. Galaicu-Păun

Editor: Gheorghe Erizanu

Lector: Dorin Onofrei

Coperta: Vitalie Coroban

Design/tehnoredactare: Marina Darii

Prepress: Editura Cartier

Tipărită la Bons Offices

Viorel Mardare (Posmotrel)

AȘA ERAU TIMPURILE

Ediția I, mai 2023

© 2023, Editura Cartier, pentru prezenta ediție. Toate drepturile rezervate.

Cărțile Cartier sunt disponibile în limita stocului și a bunului de difuzare.

Aprobat de Comisia de selecție pentru editarea cărții naționale

și editat cu contribuția Ministerul Culturii al Republicii Moldova

Descrierea CIP a Camerei Naționale a Cărții

Mardare (Posmotrel), Viorel.

Așa erau timpurile/ Viorel Mardare (Posmotrel); antologie și note de Dorin Onofrei; coperta:

Vitalie Coroban; design: Marina Darii. – Ed. 1-a. – [Chișinău]: Cartier, 2023 (Bons Offices). – 205 p.

[2, 1 albă]: fot., il. – (Rotonda/ colecție coordonată de Em. Galaicu-Păun, ISBN 978-9975-79-907-2).

Apare cu contribuția Min. Culturii al Rep. Moldova. – [1000] ex.

ISBN 978-9975-86-671-2.

821.135.1(478)-84

M 35

Acum scriu despre asta pe blog

Proiect de steag

După victoria iminentă a Opoziției în repetate, steagul Republicii Moldova nu poate arăta decât așa.

Drept variantă de rezervă rămâne Bradul lui Chirtoacă în loc de acvilă.

15 iunie 2009

*Vnimanie, vnimanie, govorit Ghermania!*¹

Stimați consăteni,

Cu adâncă tristețe în piept țin să recunosc că purtați tricouri de tot căcatul. Cu Che Guevara în piept chiar și membrilor Tineretului Socialist li-i rușine să umble noaptea pe străzi întunecoase,

¹ „Atenție, atenție, vorbește Germania!” (rus.) Poezioară comică din folclorul copiilor din URSS. Sunt reluate parodic cuvintele cu care începeau comunicatele oficiale la Radio Moscova ale *Sovinformburo* (Biroul de informații sovietic): „Внимание, внимание. говорит Москва”.

pe care Chirtoacă nu le luminează; pentagramele, kurtcobainii, victorioii, ierogliffele strălucitoare, coca-cola – toate trebuie donate, în regim de urgență, copiilor flămânzi din Uganda. Rușine celor ce vor să intre în al doilea deceniu al secolului al XXI-lea în tricouri primite pe degeaba la seminare și tabere de vară – ele îs incluse deja în colecția Muzeului de Etnografie, ele-s patrimoniu UNESCO. De azi înainte, cine apare pe stradă în straie „Tineretul activ pentru egalitate și diversitate” va lua un chirpic în bot de la Ultimii Gopnici, păstrați cu grijă de administrația aceluiași muzeu.

Gata. O nouă eră răsare – era tricourilor pizdoase, inedite și irepetabile, numerotate și semnate cu grijă. Iată-le pe primele două din colecția primăvară-vară 2009-2019:

„Bdysh!” Tricou conciliator. Reprezintă un soldat sovietic cățarat pe tanc, care face „bdysh!”. Se potrivește atât celor care-l consideră „ocupant”, cât și publicului care-l crede „eliberator”.

„În caz de incendiu sunați 901”. Se adresează publicului activ, socialmente implicat, cu spirit civic, vigilent. Primul din seria „telefoane utile”.

Da, stocul este limitat. Tirajul fiecărei partide este mic-mic, pentru a evita fenomenul „am văzt la Valera *maica*¹ asta”. Prețul este mare și deloc negociabil. Ofertele „vreau și eu” se acceptă în comentarii. Fără barter.

21 august 2009

¹ Tricou. (rus.)

Alde *rebeata*¹ de la NMG nu se satură să ne uimească cu rezultatele propriilor încercări de eforturi intelectuale. De data asta îi vorba despre un spot video care „se va rula la ecranele din universități”.

Pe lângă multele întrebări fără de răspuns pe care le trezește spotul, cea mai de nerăspuns este asta: „De ce-i gravid protagonistul?”. Chiar, serios, de ce apare o femeie gravidă în cadru? După care ni se spune că „ceea ce nu găsești în poșeta unei fete găsești pe Ladyclub”. Adică ce găsesc pe Ladyclub – șurubelnițe, discuri cu porno, sticle de bere, tirbușoane, ciorapi rupți?

P.S. Huimedia precizează următoarele:

FĂTĂ, fete (f. 1) Persoană de sex feminin de la naștere până la căsătorie; duduie; domnișoară.

26 octombrie 2009

Lupta portalurilor

Portalul nr. 3 precizează că, anterior, într-o declarație făcută Portalului nr. 6, citat de Portalul nr. 1, Portalul nr. 9 anunțase că va acționa în judecată Portalul nr. 2.

Astăzi se închide GeoCities, unul dintre portalurile nr. 1 de cândva. Omul spune că, în curând, se închide **narod.ru**, tot „portal” vizitat și popular. Popularitatea fără calitate și bază comercială nu face doi bani. *Kapikă*² trebuie făcută, băieți și fete. *Başlă. Kapustă*³. Parale. Lăvă. Toate astea curg din calitate. Marș la treabă!

27 octombrie 2009

¹ Băieții. (rus.)

² Bani (din rus. *копейка*, alterat).

³ *Başlă, kapusta* (rus., argotic: *башили* „biștari”, *капуста* „varză”, aproximativ „zarzavat”).

Servicii

Eu merg des la Kiev și vin înapoi. Cu autobuzul, pentru că nu zboară avioane într-acolo (ce rușine), pentru că nu există un site sănătos unde să găsești mașini de ocazie ca asta, pentru că trenul are un orar de-a oia (pe site-ul CFM nu pricepi nicio sulă – au sau n-au tren spre Kiev).

De cele mai multe ori am dat de autobuze ucrainene cu șoferi ucraineni. Nu fac pauze de fumat-pișat și au înțelegere cu vameșii ucraineni. De fiecare dată când ultimii ne percheziționau până la chiloți, de fiecare dată când îi mituiam cu jumate de pachet de țigări, de fiecare dată când completam „declarația” lor prostească – șoferii erau ucraineni. Cu șoferii noștri nu am avut niciodată parte de „declarații”, pe care trebuie să știi să le completezi (berea este „substanță psihotropă”, mobilul este „echipament tehnologic” etc.). Ai noștri au cojocel de piele și dau dovadă de „spirit întreprinzător american”.

Ultima dată, la Kiev, când urcam la bordul autobuzului nostru, ai noștri mi-au înmănat un pachet. Înăuntru erau 0,5 l de apă minerală „Resan” (carbogazoasă!), zece bomboane și niște napolitane (*vafle*). Servicii.

IO Iohnaci Alexandru: „Smart organizarea traficului de călători ar putea schimba atitudinea la orice excursie. Sintagma «de lungă distanță rutier» acum nu va fi pentru tine un simbol de probleme și dificultăți”.

Mie îmi plac ai noștri.

P.S. Al nostru, Tolea, vecinul meu din autobuz, care era foarte vorbăreț și căruia îi putea din gură ca de la Muncești, refuza să plătească la WC.

„S’mă chiș cu două grivne? Eu înțeleg s’mă cac. Da, s’mă cac – dau două grivne. Da s’le dau două grivne ca s’mă chiș – nu!”

ULEPSH books
Tolea dispăru după colț, să se pișe pe gratis, și reveni de acolo în compania a doi polițiști.

În acea noapte, Tolea se pișase de 50 de grivne.

2 decembrie 2009

„Podozritelnyi spectacol” sau „Am ce am cu «Yebalo»”

Matincă totul începu de la Kafanale.

Pentru că artiștilor sănătoși la minte (nu vorbim aici de Caraleva Culturii sau Caraleva Halturii – Lenuța, care a ieșit de ani buni din vârsta Lenuței, Burghilă) nu le dă nimeni niciun bănuț, în timp ce oengiștii sug granturi pentru apărarea drepturilor oricui, *pohui*¹ cui, *lișbi*² să *bașlească*³, artiștii sunt nevoiți să se coalizeze cu oengiștii. Ultimii vor scrie raport, numind asta „campanie antioricevreitu”.

Pe de o parte, îi drept: artistul are acces la public – de ce să nu povestească oamenilor despre problemele de pe glob? Pe de altă parte, publicul prezent la spectacolele astea știe prea bine ce-i cu globul. Iar Mișa, taximetristul de la colț, rămâne neinformați (sărmanul). Pe vecinul meu Mișa taximetristul nu-l duci nici cu pistolul la tâmplă la teatru (doar de s-ar vinde *zapceasti*⁴, undeva între garderobă și bufet). În schimb, Mișa poate porni *magnitola*⁵ și, când colo – îi cântă Ion Suruceanu: „Ce seară minunată, / Discriminarea-i uitată”. Scopurile și obiectivele vor fi atinse conform planului de acțiuni.

1 Aici, aproximativ: nu contează. (expresie rus., obscenă)

2 Numai, cu condiția. (rus., alterat)

3 Să plătească. (din rus. *башили*, v. nota 3, p. 8)

4 Piese de rezervă (rus. *запасные части*)

5 Autoradiocasetofon (rus.)

Revenim, carevasăzică, la spectacole. Apare un anunț pe Facebook despre un nou spectacol la 513. „Podozritelnoe Yebalo”¹ sau «Am ce am eu cu poliția», de Mihai Fusu, cu Alexandru Pleșca.

Apăsăm *Maybe Attending* (nu-i exclus că vom veni). Din acest moment, în poștă încep a veni mesaje despre eveniment (numele „expeditorului” îi camuflat, ca nu cumva):

a. ***** changed the name of the event „Podozritelnoe Yebalo” sau «Am ce am eu cu poliția» to „Podozritelnoe Ye» sau «Am ce am eu cu poliția»”.

b. ***** changed the name of the event „Podozritelnoe Ye» sau «Am ce am eu cu poliția»” to „Am ce am eu cu poliția”.

c. ***** changed the name of the event „Am ce am eu cu poliția»” to „Am ce am eu cu poliția”.

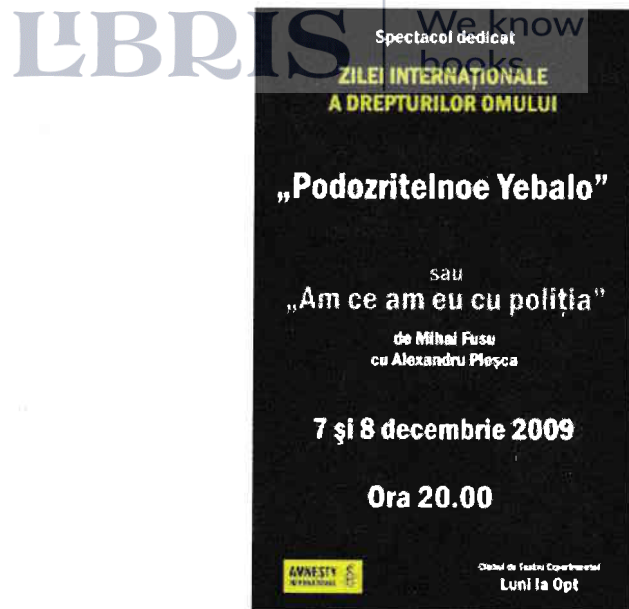
d. ***** changed the name of the event „Am ce am eu cu poliția»” to „Am ce am eu cu poliția”.

d. ***** changed the name of the event „Am ce am eu cu poliția»” to „AM CE AM EU CU POLIȚIA». Club de Teatru Experimental «Luni la Opt»”.

Drama e înțeleasă – cel care realiza aceste redactări reprezintă Amnesty International, organizația care ne arată, de Ziua Internațională a Drepturilor Omului, acest spectacol. Finanțatorii nu vor înțelege ce caută cuvântul „yebalo” în raport. Și totuși. „Podozritelnoe Yebalo” sună foarte bine. Într-atât de bine, încât l-ar sensibiliza și pe Mișa taximetristul, da. Unde mai pui că, după ce am avut parte de spectacole cu pizdă și vagin (pleonasm?), „yebalo” sună inofensiv, ca dintr-o poezie de matineu.

Azi, posterul arăta așa:

1 Mutră suspectă (rus., obscen)

Strașnic lucru, cultura.

UPD (*de undeva din fundul netului*):

Почему у человека
Грустное ебало?
Он не болен, не калека,
Просто заебало!

...

Заебала Волочкова
И борьба со СПИДом,
Заебло ебло Лужкова
И Пелевин, пидор,

Заебал Сорокин с калом,
Заебло Цунами.

Всё, почти что, заебало,
Если между нами!

Заебали Че Геварой
Антиглобалисты,
Виктор Цой с его гитарой,
Пост-блядь-модернисты,

Заебала Хакамада,
И вообще хасиды,
Окружная автострада,
Коля Басков, гнида.¹

3 decembrie 2009

Reclamă necamuflată revistei „VIP Magazin”

Votarea pentru topul *VIP Magazinului* al celor mai influenți oameni ai anului care pleacă continuă, yo!

Se pare că Bojica le-a dat moldovenilor cur ca să voteze cu el oriunde apucă. În topul respectiv, spre exemplu. Astfel, Stati Gabriel (ho-ho, ce rimă!), Ciobanu Nelly sau Ioniță Veaceslav, tustrei întruchiparea influenței, îi devansează pe Tkaciuk Mark și Turcan Vladimir. Intrăm, votăm. Și dați-i cineva o bilă lui Mișin Vadim (nu mi se ridică mâna), că riscă să ardă în iad. Forăvăr.

Eu aștept cu nerăbdare proaspătul număr *VIP Magazin*, mai ales pentru cea mai citită, pe *unitaz*² (closet), pagină – ultima.

Dizainerilor locali le vor buhni ouăle de ciudă, da. Editoria-liștilor – oul stâng.

4 decembrie 2009

¹ Poezie cu obscenități. (rus.)

² Vas de WC. (rus.)